

REFERAT |KRS| Formannskapet (2015-2019) d. 30-08-2017

Møtedato Onsdag d. 30. august 2017 kl. 09:00

Møtested Gerda Ring / Anna Jensen, Rådhuskvartalet u. etg

Indholdsfortegnelse

Program for møtet 30.08.17.....	3
Høring - forslag til veileder for kommunens oppfølging av pasienter og brukere med store og samn	7
Svar på oversendelsesforslag vedrørende Norges kulturby nr. 1.....	11
Utbyggingsavtale Strømsheia.....	14
Utbyggingsavtale Sømsveien 12.....	21
Årsrapport for Klagenemnda - 2016.....	25
Høringsuttalelse- forslag til forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv.....	27
Svar på interpellasjon fra repr. Melissa J. Lesamana, SV, «Forsøk med skolelekser».....	31

Punkt 103/17: Program for møtet 30.08.17

MØTEINNKALLING TIL FORMANNSKAPET

Dato: 30.08.2017 kl. 09.00

Sted: Anna Jensen / Gerda Ring Rådhuskvartalet u. etg. **NB! Merk sted**

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall medels snarest til Formannskapssekretæren tlf 38 24 34 79 / 98 28 79 38

PROGRAM FOR MØTET:

Kl. 09.00 – 09.45 Orientering om status for oppfølging av ungdomssituasjonen ved krim. forebyggende koordinator Johanne Marie Benitez Nilsen

Kl. 09.45 – 10.15 Orientering om rammene for budsjett 2018 ved økonomidirektør Terje Fjellvang

Deretter behandling av sakskart

SAKSKART			Side
103/17	201700005-91	Program for møtet 30.08.17	
		Sektor 3 – Helse- og sosial:	
104/17	201707723-2	<u>Formannskapssak:</u> Høring - forslag til veileder for kommunens oppfølging av pasienter og brukere med store og sammensatte behov Helse- og sosialstyrets innst. 29.08.17 deles ut i møtet	
		Sektor 4 – Kultur:	
105/17	201613908-5	<u>Formannskapssak:</u> Svar på oversendelsesforslag vedrørende Norges kulturby nr. 1	
		Sektor 5 – Teknisk:	
106/17	201506633-17	<u>Formannskapssak:</u> Utbyggingsavtale Strømsheia Kommunalutvalgets innst. 29.08.17 deles ut i møtet	
107/17	201605311-8	<u>Formannskapssak:</u> Utbyggingsavtale Sømsveien 12 Kommunalutvalgets innst. 29.08.17 deles ut i møtet	

		Sektor 6 – Administrasjon:	
108/17	201700007-35	<u>Formannskapssak:</u> Årsrapport for Klagenemnda – 2016 Klagenemndas innst. 24.08.17 ettersendes	
109/17	201708508-2	<u>Formannskapssak:</u> Høringsuttalelse- forslag til forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv.	

Harald Furre
ordfører
(sign.)

Punkt 104/17: Høring - forslag til veileder for kommunens oppfølging av pasienter og brukere med store og sammensatte behov

Bilag

Vedtak FORMAN, 30082017, Sak 104/17, Høring - forslag til veileder for kommunens oppfølging av pasienter og brukere med store og sammensatte behov

Tilbakemeldingsskjema ekstern høring Veileder for kommunens oppfølging av brukere med store og sammensatte behov samlet.docx

Vedtak HELSOS, 29082017, Sak 48/17, Høring - forslag til veileder for kommunens oppfølging av pasienter og brukere med store og sammensatte behov

Dato 6. juli 2017
Saksnr.: 201707723-2
Saksbehandler Ellen K. Torgersen

Saksgang
Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato
29.08.2017
30.08.2017

Høring - forslag til veileder for kommunens oppfølging av pasienter og brukere med store og sammensatte behov

Sammendrag

Helsedirektoratet har invitert høringsinstanser til å gi innspill på forslag til veileder for kommunens oppfølging av brukere med store og sammensatte behov. Det ønskes konkrete innspill både til innhold, struktur/disposisjon, begrepsbruk og hvordan veilederen kan gjøres kjent og implementeres. Høringsfrist er 1. september.

Veilederen retter seg mot kommunens oppfølging av brukere med sammensatte behov og utvikling av koordinerte og sammenhengende tjenester som ivaretar den enkeltes helhetlige behov. Flere nasjonale utredninger og også Kristiansand kommunes plan for helse- og omsorgstjenester, vedtatt i bystyret i mai 2017, har identifisert dette som et sentralt innsatsområde. Administrasjonen har derfor vurdert det som viktig å gi innspill til veilederen slik at denne kan bli et godt faglig verktøy.

Sentrale punkter som vektlegges i høringsinnspill fra Kristiansand kommune:

- Pasient-/brukergruppen som omfattes av veilederen bør spisses til å gjelde brukere med mest kompliserte og sammensatte behov.
- På en del områder er veilederen for generell til å være et tilstrekkelig godt praktisk verktøy.
- Veiledere kan med fordel bygge på eller koordineres bedre med andre veiledere som er sentrale for samme pasient-/brukergruppe.
- Veilederen bør gi anbefalinger når det gjelder barn som pårørende til brukere med store og sammensatte behov.

Innspillene er spesifisert i vedlagt tilbakemeldingsskjema.

Forslag til vedtak

[Formannskapet slutter seg til rådmannens forslag til høringsuttalelse](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Wenche P. Dehli
Helse- og sosialdirektør

Vedlegg:
Skjema for høringsinnspill
[Høringsbrev med høringsdokument](#)

Bakgrunn for saken

Helsedirektoratet har invitert høringsinstanser til å gi innspill på forslag til veileder for kommunens oppfølging av brukere med store og sammensatte behov. Det ønskes konkrete innspill både til innhold, struktur/disposisjon, begrepsbruk og hvordan veilederen kan gjøres kjent og implementeres. Høringsfrist er 1. september.

Veilederen retter seg mot kommunens oppfølging av brukere med sammensatte behov og utvikling av koordinerte og sammenhengende tjenester som ivaretar den enkeltes helhetlige behov. Flere nasjonale utredninger og også Kristiansand kommunes plan for helse- og omsorgstjenester, vedtatt i bystyret i mai.2017, har identifisert dette som et sentralt innsatsområde. Administrasjonen har derfor vurdert det som viktig å gi innspill til veilederen slik at denne kan bli et godt faglig verktøy i det praktiske arbeidet med å utvikle helhetlige og sammenhengende tjenester til brukere som i dag opplever tjenestene som fragmenterte.

Høringsutkastet er gjennomgått av fagpersoner i flere virksomheter i helse- og sosialsektoren, NAV og oppvekstsektoren. Pasient-/ brukergruppen som veilederen omfatter har behov for koordinerte tjenester på tvers av virksomheter, sektorer og forvaltningsnivå. Veilederen retter seg mot mange ulike brukergrupper som har til felles at de har store og sammensatte behov. Situasjonen er også ofte preget av tilleggsproblematikk som øker kompleksiteten. Det kan være utfordringer knyttet til bosituasjon, økonomi, familie og nettverk, utdanning og arbeid, kulturell bakgrunn, aktivitet og meningsfull fritid, ivaretagelse av egen helse mv.

Høringsinnspill fra Kristiansand kommune

Det er et veldig viktig arbeid som er gjort med veilederen. Det vil være nyttig å få en god veileder for oppfølging av brukere med store og sammensatte behov. Det er bra at målgruppen for veilederen først og fremst er ledere på alle nivå i kommunene og at den vektlegger deres ansvar for å legge til rette for at tjenestene oppleves koordinerte og helhetlige for brukerne.

Sentrale punkter som vektlegges i høringsinnspill fra Kristiansand kommune:

- Pasient-/brukergruppen som omfattes av veilederen bør spisses til å gjelde brukere med mest kompliserte og sammensatte behov.
- På en del områder er veilederen for generell til å være et tilstrekkelig godt praktisk verktøy.
- Veiledere kan med fordel bygge på eller koordineres bedre med andre veiledere som er sentrale for samme pasient-/brukergruppe.
- Veilederen bør gi anbefalinger når det gjelder barn som pårørende til brukere med store og sammensatte behov.

En finner at veilederen på flere områder er for generell og at den med fordel kunne vært mer spisset mot målgrupper. Den retter seg mot alle brukergrupper fra barn med ulike utfordringer til eldre med mange diagnoser. Det er behov for samhandling og koordinering av tjenestene til hver og en av målgruppene, men veilederen kunne med fordel vært rettet inn mot de målgruppene som har mest komplekse behov og derfor må ha bistand som krever stor grad av koordinering og samhandling på tvers av sektorer. Ved å utvikle et godt verktøy for oppfølging av de mest sammensatte/kompliserte sakene vil en kunne overføre kunnskap om best praksis til andre målgrupper.

En savner tydeligere konkretisering av hovedutfordringene og hovedtiltak knyttet til brukere med sammensatte behov. Enkelte av kapitlene er ikke knyttet opp mot utfordringer ved å sikre god oppfølging til brukere med sammensatte behov særskilt, men er aktuelt for de fleste brukergruppene i kommunale helse- og omsorgstjenester. Veilederen skiller seg fra

andre veiledere ved at de generelle kapitlene fungerer mer som en lærebok enn det man forventer å finne i en veileder knyttet til oppfølging av pasient- og brukergrupper. Noe av grunnen til dette kan, som påpekt tidligere, være at målgruppene ikke er spesielt spisset og at anbefalingene dermed blir for generelle.

Det foreligger flere veiledere som er aktuelle for brukere med sammensatte behov. Dette gjelder blant annet veileder om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator og veileder for barn og unge med habiliteringsbehov. I tillegg til veiledere skal ledere og ansatte i tjenestene forholde seg til ulike faglige retningslinjer som er normgivende for utvikling av tjenestene. For at veilederne skal være gode verktøy i utviklingen av tjenestene mener en at disse kunne vært bedre koordinert. Det som er felles kunnskapsgrunnlag og felles fokusområder på tvers av veilederne kunne med fordel vært fremstilt i en felles veileder hvor det som var spesifikt for den enkelte målgruppe ble behandlet i egne kapitler. Som en minstestandard bør veilederne kunne følge samme mal for fremstilling av identiske fokusområder.

Et sentralt innsatsområde for tjenestene er å sikre at barn som pårørende blir sett og ivaretatt. Dette gjelder også for barn av brukere med store og sammensatte behov. Det er et område som ikke er omtalt i veilederen, som det bør gis anbefalinger på.

Mer detaljerte innspill på innhold, struktur/disposisjon og begrepsbruk er samlet i vedlagt tilbakemeldingsskjema utarbeidet av helsedirektoratet.

Punkt 105/17: Svar på oversendelsesforslag vedrørende Norges kulturby nr. 1

Bilag

Vedtak FORMAN, 30082017, Sak 105/17, Svar på oversendelsesforslag vedrørende Norges kulturby nr. 1

UTDRAG Norsk kulturindeks 2016 resultater fra Kristiansand (2).docx

Dato 11. august 2017
Saksnr.: 201613908-5
Saksbehandler Stein Tore Sorthe

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
30.08.2017

Svar på oversendelsesforslag vedrørende Norges kulturby nr. 1

Bystyret fattet i budsjettmøtet desember 2016 følgende verbalvedtak:

«Administrasjonen bes vurdere å legge fram egen sak med strategier, forslag til tiltak og status vedrørende målsetting om å bli Norges kulturby nr. 1 samtidig med ferdigstillingen av nytt kunstmuseum i Siloen.»

Kulturstyret behandlet 25.1.2017 egen sak om oppfølging av bystyrets vedtak om budsjett og handlingsprogram. Kulturstyret sluttet seg da til følgende oppfølging av det aktuelle verbalvedtaket:

«Dette er formulert som et «oversendelsesforslag», og vil bli besvart i samsvar med rutine for slike oversendelser. Det betyr at Kulturdirektøren kommer tilbake til formannskapet så snart som mulig med en kortfattet orientering og vurdering av temaet som tas opp.»

Norsk kulturindeks

Det finnes ett seriøst forsøk på å rangere norske kommuner når det gjelder kulturtilbud og kulturaktivitet; Telemarksforskings *Norsk kulturindeks*, som har vært utarbeidet årlig siden 2011. Kristiansand har i denne undersøkelsen kommet ut med følgende plasseringer:

År	Rangering (alle kommuner)	Rangering (byer)	Rangering (storbyer)
2011	11	6	1
2012	19	12	6
2013	13	7	5
2014	7	4	2
2015	12	8	3
2016	10	8	4
Gj. snitt	12	7,5	3,5

Beskrivelsen av kulturtilbud og kulturaktivitet i *Norsk kulturindeks* tar utgangspunkt i følgende ti kategorier: Kunstnere, kulturarbeidere, museum, konserter, kino, bibliotek, scenekunst, kultur for barn og unge (kulturskole+DKS), sentrale tildelinger og frivillighet. Alle kategorier er vektet likt, men delindikatorer innen hver kategori er vektet ulikt. Valg og vektning av kategorier og datakilder tar utgangspunkt i hvilke deler av kulturlivet som vektlegges i den statlige kulturpolitikken. Kategoriene har blitt valgt ut med bakgrunn i tilgjengelige data og ut ifra en tanke om hvilke faktorer som kan beskrive kulturtilbudet og kulturbruken i en kommune. I sammenligningen av kulturnivået i kommunene, tar indeksen utgangspunkt i tall per innbygger. På denne måten kan man sammenligne kulturtilbud og kulturbruk på tvers av kommuner med ulik størrelse.

Telemarksforskning tilbyr seg å utarbeide detaljerte rapporter for kommuner, regioner og fylkeskommuner. Kristiansand kommune har bestilt slik detaljrapport to ganger; i 2011 og 2016. Kommunerapporten for 2016 var gjenstand for en særskilt drøfting i kulturstyret 25. januar i år (utdrag fra rapporten er vedlegg til saken).

Kulturdirektørens vurdering

Rangering av kunst og kultur er omdiskutert og kan være metodisk problematisk, men samtidig må også kulturfeltet akseptere at man blir forsket på, også i kvantitative størrelser. Det er i stor grad felleskapets ressurser som benyttes til å (del-)finansiere kunst- og kulturtilbudet i Norge, og det er betimelig å undersøke og tallfeste hva resultatene blir. *Norsk kulturindeks* måler det som den måler, mens det er andre kulturelle tilbud som den ikke måler. Om indeksen ikke gjengir det fulle og hele bildet i den enkelte kommune, så har den over tid vist seg å være et nyttig verktøy for å få kunnskap om status på de ulike områdene, måle egen utvikling og til en viss grad sammenligne seg med andre byer.

Med utgangspunkt i Telemarksforskings kvantitative analyser er det fullt mulig å beregne matematisk hvor Kristiansand kommune helst bør endre prioriteringer eller sette inn ekstra ressurser for å komme høyere på kulturindeksen. Kulturdirektøren er imidlertid av den oppfatningen at rangeringen i seg selv ikke bør være den eneste parameteren som det skal styres etter. Det er en rekke lokale forhold ved byens kunst- og kulturliv som bør hensyntas og vurderes i arbeidet med å få til en best mulig utvikling i akkurat vår by.

Det foreligger konkrete planer om å realisere nytt kunstmuseum og kulturskole på Silokaia og kulturhistorisk museumsbygg i Nodeviga. Dette er satsinger som vil medføre økt aktivitet, besøk, ressursbruk og statlige overføringer. Når Kristiansand er i mål med å realisere disse planene, vil det utvilsomt gi et positivt utslag på rangeringen i *Norsk kulturindeks* (såfremt ikke alle byer foran oss på lista gjennomfører enda mer ambisiøse satsinger). På den annen side er det liten tvil om at kommunesammenslåingen med Søgne (283. plass) og Songdalen (400. plass) vil ha en negativ effekt på rangeringen fra og med 2020.

Kristiansand har vært stabile i toppen av *Norsk kulturindeks* siden oppstarten i 2011, og det bør være en uttalt målsetting at vi skal være blant de beste kulturbyene i landet, men det anbefales ikke at rangeringen skal være grunnlag for å utarbeide egne strategier og tiltak parallelt med de regulære styringsdokumentene i kommunen. *Norsk kulturindeks* er, og har vært, ett av flere kunnskapsgrunnlag for Kultursektorens arbeid med kommuneplan, kulturstrategi, handlingsprogram og fagplaner. Kulturdirektøren ønsker at det er disse styringsdokumentene som skal inneholde nødvendige strategier, tiltak og prioriteringer som må til for å bli «Norges kulturby nr. 1».

Forslag til vedtak

[Formannskapet tar redegjørelsen til orientering.](#)

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Vedlegg:

Utdrag fra Telemarksforskings rapport *Norsk kulturindeks 2016. Resultater for Kristiansand kommune*, desember 2016.

Punkt 106/17: Utbyggingsavtale Strømsheia

Bilag

Vedtak FORMAN, 30082017, Sak 106/17, Utbyggingsavtale Strømsheia
underskrevet avtale.pdf

Vedtak KOMMUN, 29082017, Sak 65/17, Utbyggingsavtale Strømsheia

Dato 10. august 2017
Saksnr.: 201506633-17
Saksbehandler Harald Karlsen

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet

Møtedato
29.08.2017
30.08.2017

Utbyggingsavtale Strømsheia

Sammendrag

Reguleringsplan for området Strømsheia er vedtatt av Bystyret i møte 25.03.2015.

Planen åpner opp for utbygging av et boligområde med til sammen 261enheter (blokk-/leilighetsbebyggelse og et mindre område med enebolig og kjedehus). Planen åpner og opp muligheten for etablering av en næringsdel med til sammen 53.500 m² næring/kontor. Planen viser mulighet for utvidelse av dagens småbåthavn.

Iht vedtak er det innledet drøftelser med utbygger for inngåelse av utbyggingsavtale. Standard utbyggingspolitikk og avtale er lagt til grunn for drøftelsene.

Utbyggingen vil medføre konsekvenser for kommunen ift framtidig HP og budsjett behandling. Utbyggingen vil medføre behov for å øke kapasiteten og tilretteleggingen innenfor vann- og avløp for Bydel øst. Behov for aktivitet/tiltak på VA nettet følges fortløpende opp av ingeniørvesenet og innarbeides i hovedplan for vann og avløp. Utbygger vil iht forslag til avtale gi et skjønnsmessig/forholdsmessig bidrag til en oppgradering. Beløpet er vurdert av ingeniørvesenet til å utgjøre kr 3 mill.

Forslag til utbyggingsavtale er behandlet av formannskapet i møte 18.01.17. Området er i kommunens boligboligprogram plassert i rød gruppe i tabell 2 og angitt med prioritet nr 3. Formannskapet vedtok i at forslag til avtale legges ut til offentlig ettersyn.

I løpet av høringsperioden er det innkommet 3 høringsuttalelser.

Høringsuttalelsene er fulgt opp etter høringsrunden, og det skal nå ikke foreligge merknader til forslag til avtale. Det har ikke vært behov for å korrigere forslag til avtale.

På bakgrunn av ovenfor nevnte vil Rådmannen anbefale at forslag til utbyggingsavtale vedtas.

Forslag til vedtak

[Utbyggingsavtale for Strømsheia datert 01.08.2016 vedtas](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:
Utbyggingsavtale Strømsheia datert 01.08.2016

Bakgrunn for saken

Detaljregulering for området Strømsheia er vedtatt av Bystyret i møte 23.05.2015. Det er iht vedtak igangsatt drøftelser for inngåelse av utbyggingsavtale.

Planen åpner opp for utbygging av et boligområde med til sammen 261 enheter (hovedsak blokk-/leilighetsbebyggelse og et mindre område med enebolig og kjedehus). Planen angir og en næringsdel med mulighet for etablering av til sammen 53.500 m² næring-/kontorarealer. Planen viser og mulighet for utvidelse av dagens småbåthavn.

Selve avtalen:

Det er i drøftelsene med utbygger tatt utgangspunkt i vedtatt plan og bestemmelser og gjeldende utbyggingspolitikk og standard utbyggingsavtale.

Utbygger Scale eiendom as skal forestå utbyggingen. Det er inngått egen avtale mellom Scale og KNAS mht fordeling av kostnader og ansvar for opparbeidelse / tilrettelegging innenfor området.

Utbyggingsområdet har krav om tilknytning og tilrettelegging av overordnede veiløsninger (tilknytning til parallellvei til E-18 og kapasitet kryss Rona / Hånes). Utbygger og Statens vegvesen har inngått egen avtale mht håndtering av dette kravet jfr avtalens punkt 4.9.

VA- tilknytning og kapasitet:

Vann- og avløpskapasiteten i bydel Øst er begrenset. Pumpestasjonen på Hånes har liten restkapasitet og har overløpsdrift. Pumpestasjonen på Korsvik er i en tilsvarende situasjon ift kapasitet og overløpsdrift.

Utbyggingen på Strømsheia vil belaste pumpestasjonen på Hånes. Utbyggingen av Strømsheia sammen med øvrige utbygginger i bydelen vil øke belastningen på stasjonen på Korsvik.

På sikt vil det være nødvendig å etablere en ny overføringsledning fra Østsiden mot Odderøya renseanlegg. Behovet for og når ledning må etableres vil henge sammen med denne utbyggingen og annen aktivitet i bydelen. Behovet vurderes fortløpende de kommende årene og tiltak vil fortløpende fremkomme i hovedplan for vann og avløp.

I forslag til utbyggingsavtale forplikter kommunen seg til å forestå nødvendige utbedringer på hovednettet slik at utbyggingsområdet sikres en tilfredsstillende VA løsning.

Det er angitt med hvilken mengde avløpsvann området kan betjenes for ift dagens kapasitet. Mengden 8 l/s tilsier at boligdelen (260 boliger) kan gjennomføres uten nye tiltak. Forutsatt skissert framdrift er VA kapasitet sikret til ca. 2020.

Det er tatt forbehold om at kapasitet og tiltak på hovednett tidligst skal utbedres etter 31.12.2020. Utbygger skal iht forslag til avtale innbetale et bidrag til kapasitetsutbedring (kr. 3 mill.) på sette tidspunktet. Størrelse er vurdert av ingeniørvesenet og drøftet og akseptert av utbygger.

Utbedring av hovednett (kommunens andel) legges til grunn skal være gebyrfinansiert.

Generelt:

Iht. standard politikk/avtale er det forutsatt at utbygger skal forestå all planlegging og prosjektering innenfor utbyggingsområdet.

Utbygger har inngått avtaler med berørte grunneiere som skal sikre en gjennomføring iht vedtatte forutsetninger. Ferdigstillelse og overføring av offentlige samferdselsanlegg og grøntområder er forutsatt gjennomført iht. standard politikk.

Utbygger er i forslag til avtale ansvarlig for gjennomføring av planens rekkefølgekrav. Krav til tilknytning til hovedveinett og E-18 er løst i samarbeid med statens vegvesen.

Kommunen er ihht standard politikk sikret en rett til å erverv boliger / enheter innenfor området.

Utbygger skal før igangsetting fremlegge garantier overfor kommunen som sikrer en gjennomføring av anlegg (tekniske anlegg/grøntanlegg).

Behandling Formannskapet 18.01.2017.

Forslag til avtale med anmodning om offentlig utleggelse er fremlagt for formannskapet i møte 18.01.2017.

Formannskapet fattet vedtak om at forslag til avtale skulle legges ut til offentlig ettersyn.

Forslag til avtale har vært på høring i perioden 27/1 – 27/2 -2017.

Det kom inn 3 høringsuttalelser.

1. Høringsuttalelse fra Statens vegvesen omfatter området krav til nye og kapasitetsmessige utbedringer ved kryssløsningene i Rona og på Hånes. (Krav til at disse tiltakene skal løses ifm utbygging). Vegkontoret ser at forutsetning ifm en utbygging er ivaretatt i avtalens punkt 5.2, og har derfor ingen anmerkning til utbyggingsavtalen.

Utbygger har i sin kommentar til uttalelsen uttalt at igangsetting til bebyggelse vil avvente nødvendige avklaringer til kapasitetsøkning, men at utbygging av infrastruktur innenfor utbyggingsområdet til tomter vil igangsettes før kapasitetsutbedrende tiltak er sikret. Utbygger er kjent med den risiko en slik løsning innebærer.

2. Høringsuttalelse fra Christiansands Byselskab er positiv til fortettingsprosjektet, men er bekymret for silhuettvirkning og gravrøys på toppen av åsen. Uttalelsen er videreformidlet til plan-, bygg- og oppmålingsetaten for oppfølging ift søknader og behandling av byggetillatelser.
3. Høringsuttalelse fra 4 hytteiere i området. Uttalelsen berører gjennomføringen av utbyggingen og omfatter.
  - at Tele, Va og strøm må planlegges og anlegges fram til hytteeiendommene. Dette må utføres vederlagsfritt av utbygger.
  - P-plasser for hytteeiendommene må planlegges og anlegges iht plan også dette vederlagsfritt for hytteeiendommene.
  - Det må tilrettelegges trapp eller sti fra p-plasser til eksisterende stier.
  - Hytteeiendommer må i byggeperioden sikres tilkomst og parkering for eiendommer. Det må i byggeperioden og tas hensyn til deres eiendommer ift støy/støv og forurensing.
  - Planlagt renovasjon blir til fri benyttelse for hytteeiendommene.

Utbygger er bedt om å kommentere grunneiernes påstand/krav:

Vedr Tele, VA og Strøm - Hytteeiernes krav så avvises det i sin helhet av utbygger da det ikke foreligger noen krav om slik tilknytning (Tele, VA og strøm). Utbygger er villig til å samhandle med eierne for å planlegge/angi tilknytningspunkt. Grunneierne vil fremsettes for et refusjonskrav ifm en slik tilknytning/tilrettelegging.

Vedr p-plasser – Utbygger er kjent med at det ifm utbyggingen skal etableres parkering for hytteeiendommene iht vedtatt plan/bestemmelser. Det er ikke satt noe krav til når dette skal være gjennomført. Utbygger vil i egen avtale sikre hyttene rett til parkering (slik angitt i plan/bestemmelser) på angitt eiendom. Rettighet vil være i samsvar med dagens/gjeldende festekontrakt.

Vedr anleggelse av sti/trapper fra ny p-plass til dagens sti. Her opplyser utbygger at dette er hytteeiers ansvar å bekoste slik tilrettelegging.

Vedr støv, støy og forurensing. Utbygger er av den oppfatning at forholdet ivaretas gjennom fastsatte reguleringsbestemmelser for utbyggingsområdet og gjennom at eiendommer defineres som nabo til tiltakene.

Vedrørende renovasjon. Her mener utbygger at dette ikke er et krav som det ligger opp til utbygger å løse. Det er ikke avsatt arealer til dette formålet og utbygger legger til grunn at renovasjonsløsning må ivaretas mellom kommunen og hytteeierne.

Utbygger er anmodet av administrasjonen om å ta kontakt med hytteeierne for å sikre avklaringer og nødvendig underliggende avtaler med de 4 berørte grunneiere ift de forhold som er påpekt.

Underliggende avtaler er etter noen forhandlingsrunder nå på plass. Dette er bekreftet av hytteeierne og utbygger. Grunneiere/rettighetshavere har bekreftet at merknad til forslaget til utbyggingsavtale dermed kan frafalles.

Innspill til forslag til avtale og som er mottatt i høringsrunden er dermed løst/ivaretatt. Det har ikke vært behov for å korrigere forslag til avtale etter høringsrunden.

Forholdet til kommunens Boligprogram/Handlingsprogram.

Det ble ifm den politiske behandlingen av forslag til avtale i formannskapet 18.01.17 stilt spørsmål til om utbyggingsavtale bør inngås. Dette ut i fra at området er satt opp med prioritet nr 3 i kommunens boligprogram. Formannskapet ønsket ved endelig behandling av forslag til avtale å få en oppdatert status ift områdene/avtalene for Marviksletta og Bjørndalen (avtaler som har prioritet 1 og 2 og er til utarbeidelse/behandling).

Oppdatert status:

Det er i gjeldende politikk lagt til grunn at kommunens boligprogram skal være ett mulig styringsverktøy for planlegging og gjennomføring av de større utbyggingsområdene i Kristiansand.

Boligprogrammet har forutsatt at områdene i rød gruppe (Marviksletta og Bjørndalen - prioritet 1 og 2) skal planlegges og bygges ut i en prioritert utbyggingsrekkefølge.

I dette ligger at plan og utbyggingsavtale bør foreligge for områder med prioritet 1 og 2 før en evt inngår avtale for områder med lavere prioritet.

Området Strømsheia er angitt med prioritet nr 3.

Boligprogrammet har lagt til grunn at området Strømsheia skal vurderes med oppstart i kommende HP periode.

Vurdering:

Valg av prioritert rekkefølge (sette fra kommunens side) er gjort bl.a ut fra følgende hoved vurderinger / fokus:

- økonomiske konsekvenser for kommunen og
- ut fra ønskene om å hindre/ redusere byspredning herunder bedre kommunens posisjon ift BMA – tankegang. (Bymiljøavtale)

Økonomisk konsekvenser for Kristiansand kommune:

Marviksletta prioritet nr 1:

Forslag til utbyggingsavtale for Marviksletta senterområde med avtaleprinsipper for områdeplan Marviksletta er utlagt til offentlig ettersyn. Høringsfrist er gått ut. Forslag til avtale og avtaleprinsipper planlegges fremlagt høsten 2017.

Legger en til grunn at forutsetninger i forslag til avtale videreføres (Marviksletta) vil en utbygging generere investeringskostnader for kommunen i størrelsesorden kr 35 - 40 mill. (Kostnader til ny vei til Narviga inngår ikke i dette tallet). Kommunens bidrag vurderes fortløpende og vil henge sammen med utbyggingsaktiviteten i området.

Det er i løpet av høringsrunden innkommet høringsuttalelser som kan medføre endring/justering i avtaleforutsetninger.

Administrasjonen mener at de uttalelser som er kommet, kan løses uten at dette skal gå på bekostning ift prinsipp og ift kommunens deltakelse i prosjektet. Nye løsninger/ endring av prinsipper vil kreve en ny forhandlings-/ avklaringsrunde mellom kommune og utbygger. Dette vil avklares høsten 2017.

Ett element gjenstår fortsatt å avklare. Det omfatter spørsmålet om det er Fylkeskommunens (FK) evt kommunens ansvar å sikre planleggingen/etablering av Ny vei til Vige.

FK mener foreløpig at dette ikke er å anse som deres ansvar. Partene (Fylkeskommunen og kommune administrativt) er i dag enige om at dette er et spørsmål som man på sikt kan avklare. Administrasjonen i kommunen vil i tråd med retningslinjene i gjeldende politikk arbeide for å sikre en med-finansiering fra utbyggingsområdet til ny veg.

For videre planarbeid / utbedring av Østre ringvei: Her er det utarbeidet et avtaleutkast mellom Fylkeskommunen og kommunen. Utkast til avtale gir fylkeskommunen ansvaret for videre planlegging og gjennomføring av tiltak knyttet til Østre Ringvei. Kommunen får i ansvar for å sikre at utbyggingsområdet bidrar med et angitt beløp til planleggingen og utbedringen av veien. Utkast til avtale er til vurdering hos fylkeskommunen

Bjørndalen prioritet nr 2:

Forslag til utbyggingsavtale for Bjørndalen er på vei til politisk behandling. Dersom en legger til grunn aksept på forslag til avtaleutkast (slik som det per i dag foreligger), så vil området generere en investeringskostnad for kommunen utgjøre til sammen i størrelsesorden kr 5 mill. Inntil kr 1.2 mill ift avtale mellom kommunen og Skanska ift området Bjørndalen. Resterende som bidrag / kommunal andel ift utbyggingen på Marviksletta. (Bjørndalen utbyggingen har krav til en 11 grusbane bane med lys på Kongsgårdjordene).

Når kommunens bidrag utløses henger sammen med utbyggingsaktiviteten i begge områdene.

Spørsmålet er om dermed om kommunen vil inngå avtale med Scale eiendom (Strømsheia) før avtale med /prinsipper for avtale med Marviksletta og Bjørndalen foreligger.

Ifølge vurderingskriterier økonomi og byspredning:

Rådmannen mener at det per i dag foreligger et tilstrekkelig grunnlag til å vurdere de økonomiske konsekvensene ift alle områdene.

Områdene Marviksletta og Bjørndalen har høyest prioritet. De er sentrumsnære, ligger i tilknytning til kollektivakse og er helt klart å betrakte som fortetting/transformasjonsprosjekter.

Området Strømsheia har prioritet nr 3. Området vil kunne betraktes som byspredning (nye ubebygde arealer tas i bruk til bebyggelse). Imidlertid vil området ift kriterier skåre høyt å støtte opp om dagens vedtatte senterstruktur og dagens metrolinjer.

Rådmannen legger til grunn at avtale kan inngås selv om avtale for områdene med prioritet 1 og 2 per i dag ikke er inngått.

02.08.17

Harald Karlsen

Punkt 107/17: Utbyggingsavtale Sømsveien 12

Bilag

Vedtak FORMAN, 30082017, Sak 107/17, Utbyggingsavtale Sømsveien 12

Utbyggingsavtale.doc

Vedtak KOMMUN, 29082017, Sak 66/17, Utbyggingsavtale Sømsveien 12

Dato 31. juli 2017
Saksnr.: 201605311-8
Saksbehandler Harald Karlsen

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet

Møtedato
29.08.2017
30.08.2017

Utbyggingsavtale Sømsveien 12

Sammendrag

Reguleringsplan for Sømsveien 12 er vedtatt av Bystyret 21.09.2016. Det er forutsatt inngåelse av utbyggingsavtale i forbindelse med utbyggingen.

Agderbygg Tomteselskapet as vil forestå utbyggingen av området.

Kommunens standard utbyggingsavtale og utbyggingspolitikk er lagt til grunn for drøftelsene mellom utbygger og kommunen.

Utbygger vil forestå all planlegging og utbygging i tilknytning til området/prosjektet. Det er ikke avtalt noen avvik fra standard avtale/politikk.

Ut fra ovenfor nevnte vil rådmannen anbefale inngåelse av utbyggingsavtale for området

Forslag til vedtak

[Utbyggingsavtale for Sømsveien 12 datert 06.03.17 vedtas](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:
Utbyggingsavtale for Sømsveien 12 datert 06.03.2017.

Bakgrunn for saken

Reguleringsplan for området Sømsveien 12 er vedtatt av Bystyret i møte 21.09.2016 under sak 126/16.

Det er ifm planbehandlingen fattet vedtak om inngåelse av utbyggingsavtale.

Vedtatt planen åpner opp for at området kan bebygges med inntil 21 boenheter. Det skal ifm utbyggingen tilrettelegges for en ny adkomstvei til boligområdet samt foretas en tilrettelegging av grønnstruktur jfr fastsatte krav i vedtatt reguleringsplan og bestemmelser.

Utbygger Agderbygg Tomteselskapet as skal planlegge og gjennomføre en utbygging iht vedtatt plan og bestemmelser.

Parallelt med planbehandlingen er det ført forhandlinger for inngåelse av utbyggingsavtale.

Det er i drøftelsene med utbygger lagt til grunn at kommunens standard politikk og standard avtale for utbyggingsavtaler skal følges.

Avgrensing:

Avtale følger vedtatt reguleringsplan med tilhørende bestemmelser.

Berørte grunneiere:

Utbygger har fremlagt avtaler med berørte grunneiere. Regulert offentlig grønnstruktur og offentlige samferdselsanlegg sikres overført til kommunen ifm utbyggingen.

Arealene og anlegg vil etter utbyggingen er gjennomført overføres til kommunen for drift / vedlikehold. Utbygger har dokumentert og bekreftet at slik overføring kan gjennomføres.

Kommunal grunn (veigrunn) vil ifm utbyggingen fortsatt disponeres til veigrunn.

Utbygger vil også forestå en oppgradering av kommunal grunn regulert til friområde. Her skal utbygger tilrettelegge med bade- og fiksebrygge, badetrapp og et oppholdsareal. Arealene er beliggende langsmed Topdalsfjorden.

Det er i forståelse med Kristiansand eiendom lagt til grunn at det ikke skal betales vederlag for den kommunale grunnen.

Planlegging/Opparbeidelse:

Utbygger skal forestå all underliggende planlegging (Utomhusplaner/tekniske planer) samt forestå all opparbeidelse iht disse planene. Planene er forutsatt godkjent av kommunen før utbyggingen innenfor området kan igangsettes.

Det er i avtalen lagt til grunn at utbygger gjennomfører alle rekkefølgekrav som er satt til området. Detaljer knyttet til kravene og innhold i disse er det foretatt en gjennomgang av med utbygger bl.a for å klarere omfang av kravene.

Selve utbyggingen er forutsatt igangsatt og gjennomført så raskt avtale foreligger.

Det er avtalt siste frist for ferdigstilling av anlegg i løpet av 2018.

Garanti:

Utbygger vil iht standard politikk stille garanti for de arbeidene som skal gjennomføres.

Forslag til avtale innebærer ikke behov endringer ift kommunens og budsjett. Overtakelse av grunn og anlegg (vei og friområder) vil på sikt generere økte drift- og vedlikeholdskostnader. Dette tas opp ifm årlig budsjett HP behandling.

Foreliggende forslag til avtale er lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 31.03.17 – 02.05.17.

I høringsperioden innkom det 1 høringsuttalelse.

Grunneier Torsvik kommenterer at de legger til grunn at installasjoner i regulert offentlig friområde mot Topdalsfjorden plasseres lengst mulig mot Nord.

Grunneier kommenter og at regulerte grøntområder bør sikres mot ras og steiner.

Høringsuttalelse er videresendt plan- bygg og oppmålingsetaten og utbygger.

Det er forutsatt at underliggende planer vil vurdere grunneiers innspill ift til plassering av installasjoner i friområde og evt vurderer behov for sikring av friområde.

Ut fra ovenfor omtalte vil teknisk direktør anbefale at forslag til utbyggingsavtale vedtas.

31.07.2017 Harald Karlsen

Punkt 108/17: Årsrapport for Klagenemnda - 2016

Bilag

Vedtak FORMAN, 30082017, Sak 108/17, Årsrapport for Klagenemnda 2016

Årsrapport 2016 klagenemnd

Vedtak KLAGE, 24082017, Sak 46/17, Årsrapport for Klagenemnda 2016

Dato 12. juli 2017
Saksnr.: 201700007-35
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Klagenemnda
Formannskapet

Møtedato
24.08.2017
30.08.2017

Årsrapport for Klagenemnda - 2016

I henhold til § 12 Årsmelding, i Reglement for den interne klageordningen i Kristiansand kommune, Klagenemnda, forelegges Klagenemndas årsrapport for 2016 for formannskapet til orientering.

Forslag til vedtak

[Formannskapet tar Årsrapport 2016 – Klagenemnda til orientering.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Åse F. Velle
Konst. organisasjonsdirektør

Vedlegg:
Årsrapport 2016 - Klagenemnda

Punkt 109/17: Høringsuttalelse- forslag til forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv.

Bilag

Vedtak FORMAN, 30082017, Sak 109/17, Høringsuttalelse- forslag til forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv.

Høringsnotat.pdf

Dato 17. august 2017
Saksnr.: 201708508-2
Saksbehandler Marianne Guttormsen

Saksgang
Formannskapet

Møtedato 30.08.2017

Høringsuttalelse- forslag til forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv.

Sammendrag

Helse og omsorgsdepartementet har sendt på høring forslag til forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv. Høringsnotatet ligger ved som trykt vedlegg.

Stortinget vedtok 16.juni 2017 en registrerings- og tilsynsordning for stedlig detaljsalg av tobakksvarer og tobakkssurrogater, herunder elektroniske sigaretter og gjenoppyllingsbeholdere.

Det foreslås at kommunene skal ha tilsynsansvar. Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig, men det skal årlig utføres minst to ganger så mange tilsyn som det er salgssteder i kommunen.

Kommunen kan kreve en årlig tilsynsavgift fra salgssteder for tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker på 3600 kroner.

Kommunen er enig i departementets forslag, som i all hovedsak går på mer praktiske forhold, men som er viktige nok for bevillingsmyndigheten.

Forslag til vedtak

[Formannskapet slutter seg til forslaget til høringsuttalelse slik den fremkommer i saksutredningen.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Åse F. Velle
Konst.Organisasjonsdirektør

Vedlegg:
Høringsnotat 27.juni 2017
Forslag til ny forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv.

Bakgrunn for saken:

1. Innledning

Stortinget vedtok 16.juni 2017 en registrerings- og tilsynsordning for stedlig detaljsalg av tobakksvarer og tobakkssurrogater, herunder elektroniske sigaretter og gjenoppfyllingsbeholdere.

Formålet med registrerings- og tilsynsordningen er å sikre overholdelse av tobakkskadelovgivningens samtidig som ordningen er minst mulig inngripende overfor handelsnæringen. Ordningen skal bidra til å fremme folkehelsen, og tar sikte på å forhindre salg av tobakksvarer mv til personer under 18 år.

2. Departementets forslag

De vedtatte lovendringene innebærer at virksomheter som driver stedlig salg av tobakksvarer mv til forbruker (detaljister) plikter å registrere seg i et nasjonalt register som forvaltes av Helsedirektoratet. Registreringsplikten er lagt til virksomheten som er ansvarlig for salgsstedet.

Videre innebærer lovendringen at det, til forbruker, kun er tillatt å selge tobakksvarer mv som er lovlig importert eller kjøpt fra registrert grossist. Dette innebærer at alt salg i Norge vil skje fra detaljister og grossister som er registrerte og underlagt kontroll. I tillegg er det vedtatt en plikt for detaljisten til å etablere internkontroll for å sikre etterlevelse av regelverket.

Kommunene får etter ordningen tilsynsordning for de fleste salgssteder i detaljsalgsleddet.

Detaljister plikter å føre internkontroll med salget av tobakksvarer mv. Formålet med internkontroll er å sikre tobakkskadelovens bestemmelser og bestemmelser fastsatt med hjemmel i denne, overholdes. Internkontrollen skal bidra til at de ansatte er kjent med regelverket, at det finnes rutiner for å sikre at salget skjer på lovlig vis og for å hindre brudd på regelverket og at det finnes et system for å følge opp eventuelle brudd på regelverket.

De foreslåtte bestemmelsene om internkontroll er basert på alkoholforskriftens bestemmelser om internkontroll så langt de passer. Det vil etter departementets syn være hensiktsmessig at de to regelverkene er så likelydende som mulig, da dette vil forenkle arbeidet med internkontroll for virksomheter som også har bevilling for salg eller skjenking av alkohol, og gjøre det mulig å samkjøre internkontrollen. Videre vil kommunene være godt kjent med å føre tilsyn med internkontroll etter alkohollovgivningen.

Det er vedtatt at registrerings- og tilsynsordningen skal selvfinansieres, tilsynsmyndighetene kan kreve en årlig tilsynsavgift fra detaljist for å dekke omkostningene med tilsynet og tilhørende saksbehandling.

Departementet har forslått at kommunene skal utføre to ganger så mange tilsyn som det er salgssteder i kommunen. Dette vil tilsvare seks timer årlig pr. sted. Departementet har forståelse for at det kreves noe tid til oppfølging av tilsyn, bl.a. oppfølging av internkontroll, at det skal sendes rapport til salgsstedet og at eventuelle avdekkede regelbrudd skal følges opp, bl.a. gjennom å fatte vedtak og behandle eventuelle klager.

Departementet antar imidlertid at et gjennomsnitt på tre time oppfølging av tilsyn per salgssted er tilstrekkelig. Samlet vil dette gi totalt ni timer per salgssted per år, og en årlig avgift på 3600 kroner.

Departementet antar at det i snitt vil være behov for tre timer til å gjennomføre og følge opp tilsyn med midlertidige salgssteder og foreslår en tilsynsavgift på 1200 kroner per midlertidig salgssted. Midlertidig salgssted kan omfatte en rekke forskjellige steder og tider. Det kan være festivaler, messer, handelsdager, strandkiosker eller lignende.

3. Vurderinger og forslag til uttalelse

Rådmannen er i alt vesentlig enig i departementets forslag kapittel 6, til ny forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv.

Når det gjelder selve registreringen pkt.3.1.1.2 foreslår Kristiansand kommune at det må være mulig å søke på kommune og ikke bare på postnummer.

Kristiansand kommune har i dag ikke oversikt på hvor mange salgssteder for tobakksvarer mv det er. Vi har i dag 96 skjenkebevillinger, 58 salgsbevillinger i tillegg til bensinstasjoner og serveringsbevillinger. Det vil det bety en økning av ressurser/saksbehandler på ca. 20 % i tillegg til en økning av kontrollene. Dette vil økonomisk bli dekket av den årlige tilsynsavgiften.

Det vises til vedlagte høringsnotat 27.juni 2017 i sin helhet.

Anbefaling

Kristiansand kommune slutter seg til departementets forslag til ny forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv

**Punkt 110/17: Svar på interpellasjon fra repr. Melissa J. Lesamana, SV,
«Forsøk med skolelekser»**

Bilag

Vedtak FORMAN, 30082017, Sak 110/17, Svar på oversendelsesforslag «Forsøk med skolelekser»

Vedtak OPPVEK, 22062017, Sak 46/17, Svar på oversendelsesforslag «Forsøk med skolelekser»

Dato 15. juni 2017
Saksnr.: 201603955-4
Saksbehandler Roy Wiken

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
22.06.2017
23.08.2017

Svar på oversendelsesforslag «Forsøk med skolelekser»

Sammendrag

I sak 201603955 datert 20.04.16 SAK 51/16 ber Bystyret administrasjonen på bakgrunn av interpellasjon fra Melissa J. Lesamana, vurdere hvordan Kristiansand ungdomsutvalg (KUU) og elevrådene ved skolene kan inkluderes aktivt i utformingen av både hjemmelekser og skolelekser. På henvendelse til KUU så har ikke de noe konkret forslag til hvordan de kan inkluderes i utforming av lekser på nåværende tidspunkt. KUU stiller seg positive til å spille inn når en revisjon av praksis rundt lekser blir aktuelt.

Med bakgrunn i samme sak ber bystyret administrasjonen legge til rette for at interesserte skoler i kommunen som ønsker forsøk med skoleleksehjelp skal få bistand til dette.

KUU har ikke noe konkret forslag til hvordan KUU og elevrådene kan involveres i utformingen av lekser, men ønsker å være en samarbeidspartner i forhold til en mer generell gjennomgang av praksisen rundt lekser i kommunen. Leksehjelp tilbys ved alle skoler i Kristiansand. En forsøksordning anses derfor ikke som relevant. Administrasjonen vil ved anledning se på leksepraksisen generelt. Er gjeldende praksis hensiktsmessig? Virker lekser inkluderende? Følges definisjonen av hva lekser skal være opp på skolene i kommunen? Dette arbeidet vil starte opp i januar 2018 og oppvekststyret vil få en orientering jla. våren 2018.

Forslag til vedtak

1. Administrasjonens vurdering av saken tas til etterretning.

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Vedlegg:
Ingen trykte vedlegg

Bakgrunn for saken

I sak 201603955 datert 20.04.16 SAK 51/16 ber Bystyret administrasjonen på bakgrunn av interpellasjon fra Melissa J. Lesamana, vurdere hvordan Kristiansand ungdomsutvalg (KUU) og elevrådene ved skolene kan inkluderes aktivt i utformingen av både hjemmelekser og skolelekser. På henvendelse til KUU så har ikke de noe konkret forslag til hvordan de kan inkluderes i utforming av lekser på nåværende tidspunkt. KUU stiller seg positive til å spille inn når en revisjon av praksis rundt lekser blir aktuelt.

Med bakgrunn i samme sak ber bystyret administrasjonen legge til rette for at interesserte skoler i kommunen som ønsker forsøk med skoleleksehjelp skal få bistand til dette.

Leksehjelp er regulert av § 13-7a i Opplæringsloven og §1a-1 i Forskrift til Opplæringsloven.

Opplæringslovens § 13-7a . Plikt for kommunen til å ha tilbud om leksehjelp Kommunen skal ha eit tilbod om leksehjelp i grunnskolen. Tilbodet skal vere gratis for elevane. Elevane skal ha rett til å delta på leksehjelptilbodet, men det skal vere frivillig om dei ønskjer å delta. For krav om politiattest gjeld reglane i § 10-9. Departementet gir nærmare forskrifter om leksehjelptilbodet.

Forskriften § 1A-1.Leksehjelp i grunnskolen

Kommunen skal tilby leksehjelp, jf. opplæringslova § 13-7a, med til saman åtte timar kvar veke til elevar i grunnskolen. Dei åtte timane fordelast fritt på årstrinna slik kommunen avgjer. Formålet med leksehjelpa er å gi eleven støtte til læringsarbeidet, kjensle av meistring og gode rammer for sjølvstendig arbeid. Leksehjelpa skal og medverke til å utjamne sosial ulikskap i opplæringa.

Leksehjelpa er ikkje ein del av opplæringa til eleven, men skal sjåast i samanheng med opplæringa. Leksehjelpa skal gi eleven hjelp med skolearbeidet.

Kommunen er ansvarleg for leksehjelpa og vel korleis leksehjelpa skal organiserast.

Kommunen pliktar å informere foreldra om retten til leksehjelp og tilbodet som gis.

Kommunen pliktar å sørge for at elevane har eit godt psykososialt miljø i leksehjelpa som fremjar helse, trivsel og læring. Dersom ein tilsett har kunnskap eller mistanke om at eleven sin rett ikkje blir oppfylt skal den tilsette undersøkje saka, varsle kommunen og om nødvendig og mogleg sjølv gripe inn. Eleven og foreldre kan be om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet. Kommunen pliktar snarast mogleg å behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Dersom vedtak ikkje er fatta innan rimeleg tid kan eleven og foreldre klage som om vedtak vart fatta.

Kommunen plikter å sørge for forsvarleg tilsyn med elevane i leksehjelpa. Gruppa må ikkje vere større enn det som er trygt og pedagogisk forsvarleg.

Leksehjelpa skal vere gratis for eleven. Dersom leksehjelpa blir organisert som ein del av skolefritidsordninga, kan kommunen ikkje ta betalt for den tida eleven mottok leksehjelp etter denne føresegna. Dette gjeld og for elevar som ikkje deltek i skolefritidsordninga elles.

Tilføyd ved forskrift 30 juni 2010 nr. 1046 (i kraft 1 aug 2010). Endra ved forskrift 13 juni 2014 nr. 890 (i kraft 1 aug 2014).

Kristiansand kommune har på bakgrunn av dette lovverket utviklet *Retningslinjer for tilbud om leksehjelptid i Kristiansand kommune.*

<https://www.kristiansand.kommune.no/globalassets/barnehage-og-skole/retningslinjer-for-tilbud-om-leksehjelptid.pdf>

Kristiansand kommune tilbyr leksehjelptid til alle elever på 3 -10. trinn.

Formålet er som følger jf.§ 1a-1 i forskrift til Opplæringsloven:

- gi eleven støtte til læringsarbeidet
- gi eleven følelse av mestring
- gi eleven gode rammer for selvstendig arbeid
- medvirke til utjevning av sosiale forskjeller i utdanningen

§13-7a i Opplæringsloven

Elevane skal ha rett til å delta på leksehjelptilbudet, men det skal vere frivillig om dei ønskjer å delta.

Leksehjelptid ved skolen skal tilbys alle elever jf. §13-7a, men kan ikke erstatte den hjelp eleven får hjemme, og det vil fremdeles være foresattes ansvar å følge opp leksene. Skolene legger vekt på daglig lesetrening av fag- og skjønnlitteratur som hjemmearbeid. Gjennom oppfølging av skolearbeidet synliggjør foresatte overfor sine barn at skole er viktig. Aktiviteter barn og foresatte er sammen om, skaper sterke bånd der bl.a. forventninger dannes.

Leksebegrepet

Leksene skal øke elevenes læringsutbytte og:

- Skal være repetisjon og øvelse i kjent stoff.
- Skal være knyttet opp til læringsmålene.
- Skal øve opp elevenes selvstendighet og arbeidsvaner, bl.a øvelse i studieteknikk (læringsstrategier)
- Bør ikke overstige 30-60 min avhengig av alder og modenhet.
- Skal gi mestringsopplevelse.
- Må følges opp av foresatte. Foresattes viktigste rolle er å være tilstede og vise interesse for leksene, samt gi støtte og hjelp i best mulig grad.
- Skal følges opp av lærer. Leksenes art avgjør hva slags tilbakemelding lærer gir (muntlig eller skriftlig). Ved vurdering av arbeidet skal lærer gi eleven tilbakemelding på hva som var bra og hva eleven bør jobbe mer med.

Kommentar

KUU har ikke noe konkret forslag til hvordan KUU og elevrådene kan involveres i utformingen av lekser, men ønsker å være en samarbeidspartner i forhold til en mer generell gjennomgang av praksisen rundt lekser i kommunen.

Leksehjelp tilbys ved alle skoler i Kristiansand. En forsøksordning anses derfor ikke som relevant. Administrasjonen vil ved anledning se på leksepraksisen generelt. Er gjeldende praksis hensiktsmessig? Virker lekser inkluderende? Følges definisjonen av hva lekser skal være opp på skolene i kommunen? Dette arbeidet vil starte opp i januar 2018 og oppvekststyret vil få en orientering ila. våren 2018.